

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
De heer drs. R.W. Knops
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 28 september 2021

betreft Voorstel voor een verordening inzake Europese digitale identiteit COM(2021)281

ons kenmerk 169310.03u

Geachte heer Knops,

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat / Algemene Zaken en Huis van de Koning heeft, naar aanleiding van het Voorstel voor een verordening inzake Europese digitale identiteit COM(2021)281, haar leden tijdens de commissievergadering van 14 september 2021, gelegenheid gegeven tot het stellen van nadere vragen. De leden van de fracties van **GroenLinks** en **PVV** hebben van de geboden mogelijkheid gebruikgemaakt. De leden van de fracties van de **PvdA** en **50PLUS** sluiten zich aan bij de vragen gesteld door de leden van de fractie van GroenLinks.

De leden van de GroenLinks-fractie danken de staatssecretaris voor zijn antwoorden¹ op de eerder gestelde vragen en hebben naar aanleiding daarvan nog enkele vragen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de GroenLinks-fractie

In het antwoord op de eerste vraag van de leden van de fractie van GroenLinks over de risicobeoordeling in de commissiebrief d.d. 16 juli 2021, geeft de staatssecretaris aan dat private aanbieders door het bestaan van een digitale identiteit ook vaker hierom (zullen) vragen. Tevens geeft de staatssecretaris aan dat het voorstel van de Europese Commissie en de Wet digitale overheid grondslagen bieden voor gegevensverwerkingen die nu niet noodzakelijk zijn en dat de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) verder van kracht is. De leden van de GroenLinks-fractie zijn hiervan op de hoogte, maar deze leden zouden graag een beoordeling van de staatssecretaris ontvangen of hij het eens is dat door het bestaan van een Europese digitale identiteit, de vraag naar dergelijke identificatie ook vaker onnodig gaat voorkomen? Ziet de staatssecretaris dit risico ook? Hoe gaat de staatssecretaris zich inzetten om de principes van doelbinding en dataminimalisatie hoog in het vaandel te houden, naast de bestaande kaders?

De staatssecretaris geeft aan dat het voorstel van de Commissie meer regelt dan de voorgenomen eerste tranche van de Wet digitale overheid en in dat opzicht verschillen beide voorstellen. Bij aanvaarding van dit voorstel zal de Wet digitale overheid moeten worden aangevuld met voorschriften die nu beoogd zijn in de tweede tranche, zoals een publiekrechtelijke systematiek voor toelating van

¹ Kamerstukken I 2020-21, 35885, C.

datum 28 september 2021

ons kenmerk 169310.03u

blad 2

één of meer wallets en deze wallets voor online diensten geschikt maken. Tevens schrijft de staatssecretaris op pagina 2 van de beantwoording het volgende: 'Daarnaast dient het gebruik in het private domein gereguleerd te worden en dienen voorschriften opgenomen te worden in het kader van gegevensuitwisseling onder regie van burgers en bedrijven en voor de digitale bronidentiteit als minimale set van identiteitsgegevens in wallets. Tot slot zal bezien moeten worden hoe de voorgestelde nationale certificering van eID's door lidstaten zelf onder de Wdo geregeld kan worden en zal daarin het toezicht in het publieke en het private domein dienen te worden uitgewerkt.'. De leden van de GroenLinks-fractie danken de staatssecretaris voor dit antwoord over het verschil tussen beide voorstellen. Kunnen deze leden ervan op aan dat dit alle verschillen betreft? Zou de staatssecretaris meer kunnen uitweiden over de verschillen inzake de keuze voor private aanbieders door de EU en Nederland? En overweegt de staatssecretaris in verband met de verschillen om tranches van de Wet digitale overheid samen te voegen, temeer gelet op het verouderde karakter van de Wet digitale overheid? En zo ja, overweegt de staatssecretaris om de huidige structuur in de Wet digitale overheid omtrent private aanbieders te heroverwegen? In de tweede tranche van de Wet digitale overheid zal een grondslag voor het delen van gegevens verder worden uitgewerkt in combinatie met de digitale bronidentiteit. Welke aanpassingen precies gedaan moeten worden, zal afhankelijk zijn van de definitieve inhoud van de herziene verordening die uiteindelijk zal worden aangenomen, schrijft de staatssecretaris in zijn antwoord. Dient de Wet digitale overheid te worden gewijzigd op basis van de herziene verordening? Zo ja, op welke wijze?

De staatssecretaris schrijft dat in de Wet digitale overheid eventueel voorzieningen moeten worden getroffen om burgers zo goed mogelijk in staat te stellen hun rechten ook daadwerkelijk te benutten. In de optiek van de leden van de GroenLinks-fractie is dit een voorbeeld dat het Europese voorstel een actueler kader biedt voor het inregelen van digitale identiteiten. In de optiek van deze leden is dat opportuun omdat de herziene verordening in tegenstelling tot de nog niet aangenomen, maar al wel verouderde, Wet digitale overheid een stuk actueler en daarmee hoogstwaarschijnlijk -in de snel veranderende technologiewereld- effectiever en meer beschermend. Wij zien hierover graag een appreciatie van de staatssecretaris.

Deze leden van de fractie van GroenLinks danken de staatssecretaris voor zijn appreciatie over de interoperabiliteit. Is de staatssecretaris voornemens om in de toekomst in te zetten op een uniform, overkoepelende Europese digitale identiteit of ziet de staatssecretaris dit als niet opportuun?

Het antwoord op vragen over commerciële uitnutting van (meta-)data is zeer helder en deze leden zijn dan ook verheugd met de uiteenzetting over het verschil met de Europese verordening. In het voorstel van de Commissie is het verhandelsverbod niet expliciet, zo valt te lezen in het antwoord. En hoewel de ratio achter de bepaling hetzelfde lijkt als het handelsverbod in de Wet digitale overheid, vragen deze leden of de staatssecretaris bereid is om zich in Brussel in te zetten om het handelsverbod explicieter in de verordening te laten landen?

De leden van de GroenLinks-fractie delen ten eerste de zorg dat te vaak diensten worden aangeboden die zogenaamd 'gratis' zijn, maar waarbij mensen eigenlijk 'betalen' met hun (transactie)gegevens (door niet-Europese techmultinationals). Deze leden zijn verheugd dat de regering dit vraagstuk wil adresseren. Hoe wil zij dit doen in algemeenheid en in het licht van de digitale identiteiten? Is de staatssecretaris bereid dit, dan wel in eigen persoon, dan wel via een collega-bewindspersoon, ook in Brussel onder de aandacht te brengen en hierbij eventueel met voorstellen te komen? Als laatste zouden deze leden willen vragen of de staatssecretaris de ervaringen in Spanje en Duitsland, waarmee het ministerie bekend is, te betrekken bij de toekomstige wetgeving inzake de Wet digitale overheid?

Vragen en opmerkingen van de leden van de PVV-fractie

datum 28 september 2021

ons kenmerk 169310.03u

blad 3

In het kader van 'vertrouwensdiensten' wordt in het voorstel gesproken over 'verplicht voor authenticatie op grote platformen'. Kan de staatssecretaris aangeven in hoeverre dit, buiten transacties om, een beperking oplevert van het anoniem kunnen gebruiken van het internet, waaronder sociale mediaplatformen?

Het BNC-fiche bij het voorstel stelt op pagina 6 het volgende: '(...) de verplicht te implementeren wallet op mobiele apparaten van personen (...)'. Kan de staatssecretaris aangeven in hoeverre burgers nog de vrijheid hebben om hier géén gebruik van te maken? Kan de staatssecretaris aangeven of er voor publieke dienstverlening altijd de mogelijkheid blijft voor een niet-digitaal alternatief?

Voorts wordt in het BNC-fiche op pagina 8 gesproken over sectorale uitwisselingssystemen zoals 'ehealth'. Kan de staatssecretaris aangeven op welke specifieke systemen hier wordt bedoeld? Verder wordt in het BNC-fiche op pagina 8 het volgende gesteld: 'Het voorstel leunt daarnaast sterk op het gebruik van mobiele apparaten en biometrie voor authenticatie.'. Kan de staatssecretaris aangeven welke concrete waarborgen gegeven worden om de vrijheid te behouden dit als burger niet te hoeven gebruiken, zonder buitengesloten te worden van maatschappelijke diensten, voorzieningen, et cetera?

Op pagina 15 van het BNC-fiche staat vermeld dat 'Het voorstel burgers niet [verplicht] om een wallet aan te schaffen of om daarmee digitaal zaken te doen met overheden of bedrijven.' en dat '[I]dstaten de ruimte [behouden] om alternatieve vormen van transacties overeind te houden.'. Kan de staatssecretaris aangeven welke alternatieven overeind blijven voor een wallet en met welke concrete waarborgen? Kan de staatssecretaris tevens aangeven in hoeverre Nederland bereid is om de ruimte in te vullen om alternatieve transacties overeind te houden? Kan de staatssecretaris voorts aangeven in hoeverre dit consequenties voor Nederlandse burgers kan hebben bij identificatie en authenticatie in andere EU-lidstaten?

Op pagina 9 van het voorstel van de Europese Commissie staat het volgende: '(...) het registreren van bedrijfsprocessen ter controle van de naleving van duurzaamheidscriteria.'. Kan de staatssecretaris aangeven waarop hier concreet wordt bedoeld en wat hiervoor de grondslag en het kader is?

Tot slot vragen de leden van de PVV-fractie of de staatssecretaris kan aangeven in hoeverre deze Europese digitale identiteit zal of kan worden ingezet in het kader van het Europese Digitale Coronacertificaat?

De commissie voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat / Algemene Zaken en Huis van de Koning ziet met belangstelling uit naar uw reactie en ontvangt deze graag, in verband met de behandeling van het wetsvoorstel Wet digitale overheid, zo spoedig mogelijk.

Met vriendelijke groet,

mr. B.O. Dittrich

Voorzitter van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat / Algemene Zaken en Huis der Koning